

Utbildningsinspektion i Furutåskolan

Innehåll

Inledning	1
Underlag	1
Beskrivning av skolan.....	2
Sammanfattande bedömning.....	2
Bedömning av utbildningsresultaten	3
Bedömning av verksamheten	4
Bedömning av förutsättningarna för utbildningen.....	6

Inledning

Skolverket har granskat verksamheten i och besökt Furutåskolan den 27-28 oktober 2005. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för utbildningsinspektionen.

Inspektionen riktas mot hur verksamheten genomförs samt dess förutsättningar och resultat. Bedömningarna av kvaliteten och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar för det offentliga skolväsendet. Information om inspektionen finns i separata material och på Skolverkets webbsida (www.skolverket.se/Inspektion).

Huvudmannen har ansvar för att de brister som inspektörerna lyfter fram i den sammanfattande bedömningen åtgärdas. Åtgärderna skall redovisas till Skolverket vilket framgår av Skolverkets beslut. Skolverket följer också upp effekterna av inspektionen om ca två år.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

Underlag

Underlaget för inspektörernas bedömning är dels dokument från kommunen och Furutåskolan, dels den information som samlats in under besöket. Även annan information om kommunen och skolan som finns i Skolverkets nationella uppföljningssystem eller finns publicerat på annat sätt har använts.

I Furutåskolan intervjuades skolledningen, lärare, övrig personal, elever samt föräldrar med barn i olika årskurser. Inspektörerna besökte lektioner i förskoleklass och årskurs 1–6. Även andra iakttagelser i skolmiljön och studier av dokument som finns på skolan utgör underlag för kvalitetsbedömningen.

Beskrivning av skolan

Furutåskolan	Antal barn/elever
Skolbarnsomsorg	174
Förskoleklass	51
Grundskola	308
Särskola	1

Furutåskolan ligger i södra delen av Växjö i stadsdelen Teleborg. Utbildningen vid skolan omfattar förskoleklass och grundskola årskurs 1–6. Skolans elever är indelade i åldershomogena klasser. Skola och fritidshem för eleverna i F–2 finns i två olika hus (Boken och Furan) i anslutning till huvudbyggnaden, som uppfördes 1973. Skolbarnsomsorg för 9–12-åringar finns i form av ett fritidshem och en öppen fritidsverksamhet i skolbyggnaden.

Skolan har ett upptagningsområde med elever från såväl hyreshus som villakvarter. Ungefär 20 % av eleverna har utländsk bakgrund och 16 olika språk finns representerade på skolan. De flesta eleverna fortsätter sin utbildning i årskurs 7 i Teleborgskolan, Teleborg Centrum.

Sammanfattande bedömning

Bedömningarna av kvaliteten i utbildningen vid Furutåskolan och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplanen och övriga skolförfattningar.

Inspektörerna bedömer att verksamheten vid Furutåskolan övergripande är av god kvalitet. Sett över de senaste tre åren uppvisar skolan goda resultat i svenska, engelska och matematik. Klimatet på skolan är gott och de allra flesta eleverna trivs och känner sig trygga. Skolan arbetar aktivt med värdegrundsfrågor. Det finns vidare en god samverkan mellan förskoleklassen, de lägre årskurserna och fritidshemmet. Eleverna i förskoleklassen och de lägre årskurserna ges goda möjligheter till inflytande och delaktighet i undervisningen. Skolans kvalitetsarbete är systematiskt, har koppling till de nationella målen för utbildningen och är förankrat hos personalen. Arbetsplanens prioriterade områden följs upp och utvärderas i skolans kvalitetsredovisning. Skolans rektor står för ett tydligt pedagogiskt ledarskap och är väl förtrogen med verksamheten. Avslutningsvis är skolans personella och materiella förutsättningar goda.

Det finns enligt inspektörernas bedömning behov av förbättringsinsatser på skolan inom följande områden:

- Systematisk kunskapsuppföljning i andra ämnen än svenska, matematik och engelska bör utvecklas.
- Elevernas möjligheter att påverka undervisningens innehåll och arbetsformer i årskurs 4–6 bör utvecklas. Likaså bör de äldre elevernas kunskap om målen för utbildningen förbättras.

Inspektörerna bedömer att nedan angivna brister snarast skall åtgärdas.

- Svenska som andraspråk ges som stöd och inte som ett eget ämne (2 kap 16 § grundskoleförordningen).

Bedömning av utbildningsresultaten

Inspektörerna har granskat hur väl skolans elever utvecklar kunskaper, normer och värden enligt målen i skollagen och i läroplanerna för det obligatoriska skolväsendet, Lpo 94, avsnitten 2.1 och 2.2.

Som framgår av nedanstående tabell är elevernas resultat enligt de nationella ämnesproven i årskurs 5 överlag goda. Jämfört med provresultaten i Växjö kommun de senaste tre åren har skolans resultat i svenska varit bättre och resultaten i engelska likvärdiga med kommungenomsnittet. Skolans resultat i matematik har dock försämrats under denna period.

Andel elever som nådde de mål som mäts i de nationella ämnesproven i åk 5

	2002/2003	2003/2004	2004/2005
Svenska	97 %	94 %	95 %
Engelska	94 %	92 %	91 %
Matematik	97 %	91 %	73 %

De svaga resultaten i matematik läsåret 2004/2005 förklaras av skolledningen med täta lärarbyten och att fler elever i denna årskull än tidigare haft svårigheter i ämnet. Åtgärder för att följa upp och stödja kunskapsutvecklingen i matematik för de aktuella eleverna har vidtagits.

Uppföljning av elevernas kunskapsutveckling, utöver de nationella ämnesproven, görs av lärarna i samband med utvecklingssamtal. Rektorn håller sig informerad om kunskapsresultaten, bl.a. genom klasskonferenser. Någon samlad bild av skolans resultat, utöver de nationella ämnesproven, finns dock inte. Inspektörerna bedömer därför att systematiska sammanställningar och analyser av kunskapsresultaten i andra ämnen än svenska, engelska och matematik bör utvecklas.

Av elev- och föräldraintervjuer framgår att klimatet vid skolan upplevs som gott och att de flesta eleverna känner sig trygga i skolan och visar respekt för varandra. Bland de äldre eleverna förekommer dock bråk och kränkningar i något större utsträckning.

Sammanfattning

Sett över de senaste tre åren uppvisar skolan goda resultat i svenska, engelska och matematik. Någon samlad bild av skolans resultat, utöver de nationella ämnesproven, finns inte. Inspektörerna bedömer därför att systematiska sammanställningar och analyser av kunskapsresultaten i andra ämnen än svenska, engelska och matematik bör utvecklas.

Klimatet på skolan är gott och de allra flesta eleverna trivs och känner sig trygga.

Bedömning av verksamheten

Inspektörerna har granskat arbetet med arbetsmiljön, föräldrarnas och elevernas delaktighet i det inre arbetet; innehåll, organisation och arbetssätt i undervisningen; individanpassning och stöd; utvärdering av lärandet, bedömning och betygssättning; kvalitetssäkring och förbättringsarbete; skolledning och intern kommunikation. Nationella riktlinjer för arbetet finns i skollagen, läroplanerna och i andra författningar för respektive skolform.

Arbetsmiljö och delaktighet

Furutåskolan arbetar aktivt med värdegrundsfrågor, bl.a. genom fadderverksamhet, massage och samtal i olika gruppkonstellationer. Alla elever har s.k. samarbets träning på schemat varje vecka, vilket innebär konfliktbearbetning och aktiviteter för att förebygga kränkande behandling. Målsättningar och metoder för arbetet finns dokumenterade i en handlingsplan. Skolan har också dokumenterade rutiner för åtgärder då kränkande behandling och konflikter förekommer, vilka är kända av personalen.

Samverkan med föräldrarna sker bl.a. genom en föräldraförening bestående av en styrelse och föräldrarepresentanter från varje klass. Möten med styrelsen, rektorn och personalrepresentanter hålls några gånger per termin. Föräldrarepresentanterna beskriver att skolpersonalen uppmuntrar till kontakt om föräldrarna har frågor eller vill diskutera något.

I förskoleklassen och de lägre årskurserna finns ett utvecklat elevinflytande. Eleverna ges här möjligheter att påverka undervisningens innehåll och arbetssätt, exempelvis vid temaarbeten då elevernas förkunskaper och intressen efterfrågas vid planeringen av arbetet. Av intervjuerna framgår att eleverna är medvetna om sina möjligheter att påverka och välja med vad och hur de ska arbeta.

Även i årskurs 4–6 finns exempel på att eleverna kan påverka undervisningen. Av elev- och lärarintervjuer framgår dock att undervisningen i dessa årskurser överlag är mer lärarstyrd och att elevernas möjligheter att påverka undervisningens innehåll och arbetsformer varierar med olika lärare. Inspektörerna bedömer därför detta som ett utvecklingsområde för skolan.

Innehåll, organisation och arbetssätt i undervisningen

Verksamheten för eleverna i F–2 är utformad som en heldagsomsorg där förskollärare, fritidspedagoger, barnskötare och grundskollärare ansvarar gemensamt för barnens utveckling och lärande. Här finns en god samverkan mellan förskoleklassen, de lägre årskurserna och fritidshemmet. Föräldramöten och utvecklingssamtal genomförs gemensamt för skola och fritidshem. Aktiviteter i åldersblandade grupper sker bl.a. vid ”Husets dag” en dag i veckan kring olika teman som planeras gemensamt och anpassas efter barnens olika ålder och mognadsnivå.

I förskoleklassernas verksamhet fyller leken en viktig funktion för barnens lärande och utveckling. En handlingsplan för verksamheten finns som är förankrad hos personalen. Den utgår från läroplanen och beskriver bl.a. mål och metoder för arbetet med språklig medvetenhet och förberedande matematik, skapande verksamhet och social utveckling. Inspektörerna bedömer att verksamheten i skolans förskoleklasser ger barnen en god grund för fortsatt skolgång.

Skolan har tidigare arbetat fram lokala bearbetningar av kursplanerna i alla ämnen. Detta arbete gjordes huvudsakligen i samband med införandet av en ny läroplan 1994 genom ett samarbete mellan pedagoger från årskurs 1-9. Därefter har revideringar och kompletteringar av lokala kursplanedokument gjorts i vissa ämnen. Det material som avser svenska, engelska, matematik, samhällsorienterande och naturorienterande ämnen har nyligen diskuterats och reviderats av arbetslagen i årskurs 1-3. Enkla mållkonkretiseringar för dessa ämnen återfinns på väggarna i klassrummen och är styrande vid planering av undervisningen. Däremot beskriver personalen i de högre årskurserna att det inte finns något aktuellt arbete med lokala bearbetningar av kursplanerna. I vilken mån kursplanerna utgör utgångspunkt för undervisning och kunskapsuppföljning i dessa årskurser är därmed mer beroende av den enskilde läraren.

Lärarna beskriver att de informerar eleverna om målen för utbildningen och att eleverna i vart fall har kännedom om målen i svenska, matematik och engelska. Av intervjuerna framgår dock att eleverna i årskurs 4-6 i stor utsträckning uppfattar målen i olika ämnen som liktydiga med vilka avsnitt i läroböckerna de ska lära sig och menar att de saknar kunskap om innehållet i läroplan och kursplaner. Inspektörerna bedömer därför att de äldre elevernas kunskap om målen för utbildningen bör förbättras.

Utvärdering av lärandet och särskilda stödinsatser

Utvärdering av elevernas lärande sker bl.a. i samband med utvecklingssamtalen, som huvudsakligen utformas som samtal mellan lärare och elev. Några konkreta individuella utvecklingsmål bestäms tillsammans med elev och föräldrar, vilka dokumenteras och följs upp vid kommande samtal. Eleverna är även delaktiga i utvärderingen av sitt lärande exempelvis genom att utvärdera gemensamt uppställda mål för temaarbeten och genom att utvärdera sitt eget arbete utifrån veckans schema i en personlig planeringsbok. Många av skolans elever har en s.k. portfolio där de samlar teckningar, egna arbeten, diagnosmaterial och ibland utvecklingsplanen med individuella mål. Arbetet med portfolio har kommit olika långt i olika klasser. Materialet används i viss mån som underlag för samtal om elevens kunskapsutveckling.

Vid skolan finns fungerande rutiner för att upptäcka behov av särskilda stödinsatser samt upprätta och följa upp åtgärdsprogram. Exempel på åtgärdsprogram som inspektörerna har tagit del av har en god struktur och anger en tydlig ansvarsfördelning. Sex speciallärare finns vid skolan som arbetar med att ge stöd i klassrummet, enskilt eller i mindre grupper. Speciallärarna och skolpsykologen ger även handledning till lärarna för att de ska kunna stödja elever inom klassens ram.

Kvalitetssäkring och förbättringsarbete

Skolan har en gedigen arbetsplan som innehåller en presentation av skolan, olika policydokument såsom trivselregler, ett flertal handlingsplaner för fritidshemmets och förskoleklassens arbete m.m., samt mål och metoder för några prioriterade områden. Av intervjuerna framgår att arbetsplanen är väl förankrad hos personalen. Prioriterade områden följs upp och utvärderas i skolans kvalitetsredovisning under ledning av rektorn i samverkan med personalen. I kvalitetsredovisningen, som har en god struktur och ett bra innehåll, presenteras även elevernas resultat enligt de nationella ämnesproven samt övriga utvärde-

ringar som gjorts genom elev-, personal- och föräldraenkäter. Kvalitetsarbetet har god koppling till läroplanens mål.

Skolledning och intern kommunikation

Skolan leds av en rektor med övergripande ansvar och en biträdande rektor med ansvar för förskoleklass och skolbarnsomsorg. Därutöver har en av skolans speciallärare 25 procent av sin tjänst som biträdande rektor med ansvar för bl.a. schemaläggning och inköp. Rektorn är folkskollärare och har innan hon tillträdde tjänsten som rektor vid Furutåskolan 1992 arbetat som lärare och studierektor. Den biträdande rektorn är förskollärare.

Båda rektorerna står för ett tydligt pedagogiskt ledarskap och är väl förtrogna med verksamheten. Personalen framhåller att rektorn hävdar skolans uppdrag enligt styrdokumentet, är strukturerad och lyhörd för personalens åsikter och önskemål.

Sammanfattning

Inspektörerna bedömer att Furutåskolans verksamhet övergripande är av god kvalitet. Skolan arbetar aktivt för att till eleverna förmedla de normer och värden som uttrycks i läroplanen och motverka kränkande behandling. Det finns en god samverkan mellan förskoleklassen, de lägre årskurserna och fritidshemmet. Förskoleklassernas arbete utgår från en handlingsplan som är känd av personalen och bygger på läroplanen. Inspektörerna bedömer att förskoleklassernas verksamhet ger barnen en god grund för fortsatt skolgång.

Lokala bearbetningar av kursplanerna i alla ämnen finns vid skolan men har skiftande aktualitet. Personalens medvetenhet om och diskussion kring kursplanemålen är tydligast i de lägre årskurserna. Elevernas möjligheter att påverka undervisningens innehåll och arbetssätt är goda i förskoleklassen och de lägre årskurserna, men bör utvecklas i de högre årskurserna. Likaså bör de äldre elevernas kunskap om målen för utbildningen förbättras.

Elevernas kunskapsutveckling utvärderas främst vid utvecklingssamtalen då individuella utvecklingsmål dokumenteras och följs upp. Skolans arbete för att upptäcka och tillgodose elevernas behov av särskilda stödinsatser fungerar tillfredsställande. Slutligen är kvalitetsarbetet välfungerande och rektorn står för ett tydligt pedagogiskt ledarskap.

Bedömning av förutsättningarna för utbildningen

Skolverket tar i inspektionen upp följande förutsättningar för utbildningen: tillgång till den utbildning som skall erbjudas, information om utbildning, personal samt läromedel, pedagogiska material och utrustning. Bestämmelser finns i bl.a. skollagen.

Av intervjuerna framkommer att undervisningen i svenska som andraspråk ges som en stödinsats, trots att det hos undervisande lärare finns utbildning och kunskap om ämnet. Kursplanen för svenska som andraspråk är inte styrande för undervisningen och nationella ämnesprov i ämnet används inte heller. Inspektörerna bedömer därför att undervisningen inte uppfyller grundskoleförordningens krav att svenska som andraspråk skall anordnas för berörda elever i stället för undervisning i svenska.

I övrigt bedömer inspektörerna att Furutåskolan erbjuder den utbildning som krävs enligt författningarna.

För undervisningen används lärare, förskollärare och fritidspedagoger med utbildning för den undervisning de i huvudsak skall bedriva. Lärarnas ämneskompetens utnyttjas också i undervisningen genom att lärarna undervisar i sina ämnen i flera klasser. Såväl gemensam som individuell kompetensutveckling för lärarna anordnas som ligger i linje med skolans prioriterade områden.

Skolans lokaler bedöms som ändamålsenliga och de materiella resurserna i form av läromedel och annan utrustning bedöms som goda. Datorer används i alla årskurser för faktasökning på Internet, skriftliga redovisningar och olika pedagogiska program. Några anställda vid skolan är IT-ansvariga och ger personalen kompetensutveckling inom området. Vidare finns ett skolbibliotek med ett rikt utbud av skön- och facklitteratur som är bemannat av en utbildad bibliotekarie. En lärare är ansvarig bibliotekspedagog och eleverna är engagerade i biblioteksverksamheten genom ett biblioteksråd.

Sammanfattning

Undervisningen i svenska som andraspråk uppfyller inte grundskoleförordningens krav då den ges som stöd och inte som ett eget ämne. Inspektörerna bedömer i övrigt att Furutåskolan erbjuder den utbildning som krävs enligt författningarna.

Undervisande personal har adekvat utbildning och får del av kompetensutveckling som ligger i linje med skolans prioriterade områden. Skolans materiella resurser i form av lokaler, läromedel och annan utrustning bedöms som goda.

Datum	Ort
2006-03-20	Lund

Anna-Karin Falkenström
Ebba Svartz